

**Gemeente
Rotterdam**

Maatschappelijke Ontwikkeling
Welzijn, Samenleven, Sport, Digitale Inclusie
Faouzi Achbar MBA MSc

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Willem Philipsen
Telefoon: 06-48433715
E-mail:
informatiehuishouding_CRDBCO@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2307-1434
Bijlage(n): 1

Onderwerp: Reactie op het advies van de Brede Raad 010 - De LAT moet Hoger

Datum: 11 januari 2024

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Brede Raad 010
T.a.v. de heer K. van Dijk
Schiekade 105
3033 BH ROTTERDAM

Per-email: info@brederaad-010.nl

Geachte heer Van Dijk,

Hartelijk bedankt voor uw onderzoek naar de toegankelijkheid van Rotterdam en het aanbieden van het adviesrapport 'De LAT moet hoger!' Ook dank voor de gesprekken die in de afgelopen maanden met de betrokkenen van de Brede Raad 010 (BR 010) zijn gevoerd naar aanleiding van de gegeven adviezen. In deze gesprekken heeft het kernteam van Rotterdam Onbeperkt, dat verantwoordelijk is voor de uitwerking van de Lokale Actieagenda Toegankelijkheid (LAT), op een constructieve wijze met de Brede Raad 010 gesproken over de uitdagingen op het gebied van toegankelijkheid. Bij het lezen van de herijking van de acties in de LAT kunt u veel terugzien van de adviezen uit het adviesrapport. Er komt ook een schriftelijke reactie op het adviesrapport.

Rotterdam Onbeperkt en ik waarden de kritische inbreng, omdat deze aangeeft waar verbeteringen wenselijk zijn als het aankomt op toegankelijkheid. Volgens u valt er nog winst te behalen als het aankomt op een geheel inclusieve stad waarin iedere inwoner, dus ook die met een beperking, meedoet. Ik ben tegelijkertijd ook verheugd met uw constatering dat onze inzet ervoor heeft gezorgd dat er de afgelopen jaren positieve ontwikkelingen te zien zijn op het gebied van toegankelijkheid. Er is meer bewustwording ontstaan en de doelgroep wordt beter bejegend en er zijn voorzichtige veranderingen te zien door aanpassingen aan de inrichting van de buitenruimte.

In deze brief reageer ik op het adviesrapport en zal ik toelichten waar de focus de komende periode op ligt. Recentelijk is de LAT 2023-2024 vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Bij het opstellen hiervan is nadrukkelijk de aansluiting gezocht met uw adviesrapport. Daarnaast zijn er meerdere gesprekken geweest met de BR 010 om u te betrekken bij dit proces. Er is bewust gekozen voor een actieagenda met zo concreet mogelijke acties ter verbetering van de fysieke-, informatie- en sociale toegankelijkheid. Hiermee willen we vanuit de gemeente, met de beperkte middelen die er zijn, de grootste impact maken in de stad. Omdat we niet tegelijk met alle aanbevelingen aan de slag kunnen moeten er keuzes worden gemaakt. Ik ben trots op dat we in een relatief korte periode de LAT 2023-2024 hebben kunnen vaststellen. Dit is mede te danken aan de fijne en constructieve samenwerking tussen de gemeente en uw organisatie. Met de uitvoering van de acties uit de LAT 2023-2024 zetten we een flinke stap voorwaarts

richting een inclusiever Rotterdam. Alvorens in te gaan op de bevindingen en aanbevelingen van het adviesrapport, zet ik graag kort de algemene uitgangspunten van Rotterdam Onbeperkt neer.

De gemeente Rotterdam vindt het van essentieel belang dat mensen met een beperking meedoen in de stad. Met de ratificering van het VN-Verdrag over de rechten van personen met een handicap heeft de gemeente de taak gekregen om beleid te maken en uit te voeren, zodat Rotterdam een toegankelijke stad wordt voor deze doelgroep. Daarbij staan drie pijlers centraal: fysieke toegankelijkheid, sociale toegankelijkheid en informatietoegankelijkheid. Fysieke toegankelijkheid betreft de toegankelijkheid voor mensen met een beperking van de buitenruimten en de gemeentelijke (publieks-) locaties. Sociale toegankelijkheid omvat het uitgangspunt dat iedereen van de doelgroep als gelijkwaardig individu wordt behandeld, bijvoorbeeld op het werk en in het onderwijs. Maar het gaat ook over de bejegening van Rotterdammers met een beperking wanneer ze in contact zijn met de gemeente. Informatietoegankelijkheid betekent dat Rotterdammers met een beperking de informatie krijgen die ze nodig hebben om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer, zoals informatie over de aanwezigheid van voorzieningen (o.a. een rolstoeltoegankelijk toilet, een lift of een verhoogde entree). Daarnaast gaat het ook over een toegankelijke informatievoorziening vanuit de gemeente, zoals in brieven en op de gemeentelijke websites.

In de komende jaren willen we als gemeente onze aanpak op toegankelijkheid verder intensiveren. De LAT 2023-2024 is hiervoor de basis. Het is belangrijk dat Rotterdammers met een beperking op een positieve manier zichtbaar zijn voor iedereen in de stad. En dat iedere Rotterdammer kan meedoen, dus ook de Rotterdammer met een beperking. We leggen de nadruk op mogelijkheden in plaats van beperkingen, zodat de stad inziet dat toegankelijkheid loont. Onze missie luidt als volgt:

'Rotterdam Onbeperkt staat voor een toegankelijke stad waarin inwoners met een beperking geloven in hun eigen mogelijkheden. Dit doen we door aanwezige belemmeringen weg te nemen en de doelgroep in een positief daglicht te zetten.'

We zijn de eerste gemeente in Nederland die van Koningsdag (2023) een geheel toegankelijk evenement heeft gemaakt. Hierdoor geloof ik dat we als voorloper een sleutelrol vervullen om van toegankelijkheid een vanzelfsprekendheid te maken. We willen naar een stad die zo toegankelijk mogelijk is voor inwoners met een beperking. Elke Rotterdammer heeft op eenvoudige wijze contact met de gemeente, doet mee op de arbeidsmarkt, kan zich gemakkelijk voortbewegen in de buitenruimte en maakt moeiteloos gebruik van het culturele- en sportaanbod. De visie voor de komende jaren ligt in het verlengde hiervan:

'Rotterdam is een stad die toegankelijk is voor iedere inwoner met een beperking. Niemand ervaart belemmeringen en iedereen voelt zich onderdeel van het maatschappelijk leven.'

Thema's voor 2023-2024

De acties die we de komende periode gaan uitvoeren om de stad toegankelijker te maken zijn gekoppeld aan thema's (voor een volledig overzicht van de acties, zie actietabel in de bijlage). Deze thema's zijn:

- *Bewustwording*

U adviseert om bewustwording zowel intern als bij Rotterdammers te verbeteren.

In de actietabel is het vergroten van bewustwording een centraal thema. Rotterdam Onbeperkt zet zich hiervoor in door jaarlijks de Week van de Toegankelijkheid te organiseren. We nodigen geïnteresseerden uit om, met behulp van verschillende activiteiten, onder leiding van ervaringsdeskundigen te ervaren hoe het is om te leven met een beperking. Op deze manier zorgen wij ervoor dat de zichtbaarheid van mensen met een beperking toeneemt en dat zij in een positief daglicht komen te staan. Ook gedurende de rest van het jaar stimuleren we gemeentelijke afdelingen hun diensten toegankelijk te maken/houden voor mensen met een beperking. Dit doen we door andere afdelingen te adviseren hoe toegankelijkheid in hun beleid te integreren.

We bevorderen in de stad ook bij lokale ondernemers de bewustwording rondom toegankelijkheid. Een aantal voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld de horecatoegankelijkheidschecklist, presentatie(s) bij Platform Gastvrij, het publiceren van verhalen op de horecawebsite De Buik en volgend jaar een schouw bij enkele winkels in het centrum.

Eind 2023 was er een symposium gericht op de uitvoering van het VN-Verdrag Handicap. Hier ging de gemeente met partners van buiten en uit de stad in gesprek over hoe we ons beleid op het gebied van toegankelijkheid kunnen optimaliseren.

Dit gesprek voeren we overigens ook met partners in de stad, zoals BR 010 en 010 Toegankelijk. Zo betrekken we iedereen bij het onder de aandacht brengen en verbeteren van toegankelijkheid. Hierdoor zijn wij voortrekkers en geven wij het goede voorbeeld.

Door actief deel te nemen aan een samenwerkingsverband met de G4-gemeenten, vergelijken we onze eigen voortgang met de actieagenda's van Amsterdam, Den Haag en Utrecht. We wisselen ervaringen uit en leren van elkaar. We maken hiermee werk van de gezamenlijke opgave om inclusief beleid te maken dat rekening houdt met alle inwoners.

Op Rotterdamse scholen willen we bewustwording bevorderen door het samenbrengen van leerlingen met en zonder beperking op een manier waarop de focus ligt op de talenten van de leerlingen en niet (alleen) de beperking. In de Week van de Toegankelijkheid is een 'spoken word' avond georganiseerd in samenwerking met Spraakuhloos.

Voor de uitvoering van het raadsbesluit Fysiek Toegankelijke Stad was een onderdeel het bevorderen van bewustwording door middel van een "prijsvraag". Er is gekozen voor zichtbaarheid op straat en om deze prijsvraag in te vullen hebben we gezamenlijk gekozen voor het creëren van de meest toegankelijke route van Hofplein naar het Hofbogenpark. Leerlingen van verschillende scholen (Mytyl, Visio, Grafisch Lyceum) zijn hierbij betrokken door de gemeente en we zijn goed op weg om de meest toegankelijke route van Rotterdam te creëren. Verschillende afdelingen zijn betrokken om deze wens van de leerlingen te realiseren.

Meer over deze prijsvraag ziet u in de aftermovie: [Prijsvraag: Fysiek toegankelijke stad voor iedereen - Hofbogen on Vimeo.](#)

Als gemeente zetten we ons in op dit brede scala aan thema's en vragen we continue aandacht voor het belang van een toegankelijke stad voor iedereen.

- *Dienstverlening en communicatie*

U raadt aan om de manieren waarop de gemeente communiceert met Rotterdammers aan te passen op hun mogelijkheden, door 14010 toegankelijker te maken met behulp van een chatfunctie en het trainen van ambtenaren in het omgaan met mensen met een beperking. Het uitgangspunt is dat de Rotterdamse dienstverlening passend dient te zijn voor iedere Rotterdammer. Voor elke burger is er een manier die werkt en past om in contact te komen met de gemeente. Rotterdammers staan hierin centraal: we leren van hun feedback op de dienstverlening. De dienstverlening en communicatie is gastvrij en de infrastructuur is zo ingericht dat er altijd een manier is om contact te hebben of zaken te doen met de gemeente. Bij 14010 komt een chatfunctie voor mensen met een auditieve beperking. Daarnaast zet de afdeling communicatie stevig in op duidelijke taal richting Rotterdammers en worden trainingen 'inclusieve communicatie' gegeven, zodat ambtenaren op een toegankelijke manier in contact komen en blijven met Rotterdammers.

- *Vrije tijd*

U ziet een verbeterpunt omtrent de informatievoorziening over de toegankelijkheid van recreatieve voorzieningen zoals sport, kunst en cultuur. Hierbij adviseert u om recreatieve instellingen te stimuleren om hun websites toegankelijker te maken.

In de actieagenda is de doelstelling opgenomen dat kunst en cultuur in Rotterdam bereikbaar is voor Rotterdammers met een beperking, zodat ook deze groep kunst en cultuur kan ervaren, beoefenen en beleven. De gemeente stimuleert de culturele sector om hun informatieverstrekking over toegankelijkheid te verbeteren. Het streven is dat minstens 90% van de culturele instellingen informatie aanbiedt op hun website die relevant is voor de doelgroep, zodat de doelgroep bereikt wordt.

Rotterdam is de trotse gaststad geweest van de 1e editie van de European Paralympic Championships (EPC). Er hebben 1500 paralympische atleten uit 45 Europese landen deelgenomen. Dit evenement is ingezet om de mogelijkheden te sporten met een beperking onder de aandacht te brengen en de bewustwording te vergroten. De 'city centercourts' op Schouwburgplein, Kop van Zuid en het Scheepvaartkwartier, waarbij de parasport naar de mensen toe gebracht is, zijn mooie voorbeelden hiervan. En er zijn clinics georganiseerd voor mensen met en zonder een beperking om te ervaren wat rolstoeltennis of rolstoelbasketbal is.

Tijdens het EPC is de website www.unieksporten.nl/rotterdam gelanceerd. Hierop staat een overzicht van het sportaanbod in Rotterdam (en landelijk). Via de website kunnen Rotterdammers gratis advies op maat krijgen van de sportconsulenten van SportMEE en staat informatie over bijvoorbeeld het uitproberen van sporthulpmiddelen.

Dit sluit aan op uw aanbevelingen om de bewustwording te vergroten, informatietoegankelijkheid te verbeteren en dat sporten voor iedereen bereikbaar en beschikbaar dient te zijn.

Samen met vier speeltuinverenigingen start de pilot 'Samen spelen' om ervaring op te doen met het samen spelen van kinderen met en zonder beperking. Deze ervaringen worden meegenomen om zo het spelen en samen spelen te verbeteren. Het vergroot de bewustwording en zet in op het vergroten van de participatie van kinderen met een beperking.

- *Vervoer en persoonlijke mobiliteit*

Een andere aanbeveling die u doet is dat de stad voetgangersvriendelijk moet zijn door middel van obstakelvrije loopzones om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te vergroten. Ook met deze aanbeveling gaat de gemeente de komende periode aan de slag. Het uitgangspunt hierbij is dat Rotterdam in de toekomst voor iedereen bereikbaar is. Alle Rotterdammers moeten op een veilige en fijne manier gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. De gemeente zet in op maatregelen, zoals het verlagen van trottoirs en het aanbrengen van geleide-lijnen en noppentegels. Er is voorlichting voor Rotterdammers hoe zij kunnen bijdragen aan een toegankelijker stad voor mensen met een beperking. Denk bijvoorbeeld aan het wijzen op het vrijhouden van de geleide lijnen.

De actieagenda beoogt dat met tijd, goede begeleiding en solide terugvalopties een deel van de doelgroep onder bepaalde voorwaarden zelfstandig met het OV kan reizen. Er wordt verkend wat er mogelijk is om het zelfstandig reizen te stimuleren met doelgroepenvervoer. Dit zou Rotterdammers met een beperking veel flexibeler en onafhankelijker maken.

- *Wonen*

In de nieuwe Rotterdamse Woonvisie is toegankelijkheid opgenomen als één van de 4 pijlers. De 2e pijler 'Toekomstbestendig en Vitale Wijken' is gericht op de kwaliteit, duurzaamheid en toekomstbestendigheid van de bestaande woningen en de leefbaarheid in wijken. Prettig wonen gaat immers over meer dan alleen voldoende woningen. De gemeente zet in op kwalitatief goede, gezonde, toegankelijke, veilige en duurzame woningen in leefbare, veerkrachtige en gemengde wijken. We streven naar veerkrachtige wijken; wijken waar je in elke levensfase kunt blijven wonen en waar voldoende voorzieningen en netwerken zijn. Eén van de belangrijke maatregelen is het aanbieden van een kwalitatief betere (bouwtechnisch, toegankelijk, flexibel) woonvoorraad voor mensen met een beperking (en ouderen).

- *Werk, arbeidsmarkt en participatie*

U adviseert ons om in de begeleiding van Rotterdammers met een beperking naar en op de arbeidsmarkt te kijken naar wat zij wel kunnen en welke mogelijkheden daar liggen. Ik vind het net als u belangrijk dat de mens centraal staat in de aanpak naar werk. Het is nodig dat zoveel mogelijk Rotterdammers meedoen op de arbeidsmarkt, Rotterdammers met een beperking zijn immers hard nodig. Zeker nu er een krapte op de arbeidsmarkt bestaat, zijn er veel kansen voor deze doelgroep. De gemeente speelt hierop in door een pilot te starten met mensen die nu structureel vrijwilligerswerk doen. Door goede begeleiding en intensieve coaching worden zij begeleid naar een betaalde baan.

Als toegankelijke werkgever geven wij hierin het goede voorbeeld. Een voorbeeld hiervan is het project van gemeentelijke garantiebannen van Rotterdam Inclusief. Vanuit Rotterdam Inclusief helpen we Rotterdammers met een beperking aan een baan bij de gemeente Rotterdam door vacatures passend te maken voor mensen met een beperking en werknemers jobcoaching aan te bieden. Ook ondersteunen we vanuit het Werkgevers Servicepunt externe werkgevers bij het creëren van passende banen en het aanvragen van jobcoaching en loonkostensubsidie, zodat meer Rotterdammers een werkplek krijgen bij de Rotterdamse ondernemers. Op deze wijze creëren wij inclusieve arbeidsplekken voor Rotterdammers met een beperking. Daarnaast loopt er binnen de gemeente een programma LKS (loonkostensubsidie) waarbij de gemeente zich inzet om Rotterdammers met een beperking aan een baan te helpen met (onder andere) loonkostensubsidie.

Vanuit Rotterdam Onbeperkt wordt een pilot gestart voor Rotterdammers die vanwege beperkingen nu structureel een aantal uur in de week vrijwilligerswerk doen. Door goede begeleiding en intensieve coaching door activeringscoaches van Prestatie 010 worden zij begeleid naar een betaalde baan bij RI of een externe werkgever.

Op dit moment wordt een onderzoek uitgevoerd naar de toegankelijkheid van de Gemeente Rotterdam als werkgever aan de hand van 65 verschillende factoren. Naar aanleiding van deze uitkomsten zal een concreet advies en verbeterpunten worden gegeven. Op deze wijze creëert de gemeente inclusieve arbeidsplekken voor Rotterdammers met een beperking.

Overige aanbevelingen

Zoals eerder aangegeven kan ik niet in één keer met alle aanbevelingen aan de slag. Dit heeft onder andere te maken met de beschikbaarheid van de beperkte toegekende financiële middelen en de capaciteit. Daarnaast is één van de uitgangspunten bij het opstellen van de LAT 2023-2024 om vooral te starten met acties die haalbaar zijn waarvan de resultaten snel zichtbaar zijn in de stad. De LAT 2023-2024 geldt als basis voor de komende periode. Dit betekent echter niet dat er geen andere acties opgepakt worden, wanneer de omstandigheden dat toelaten of wanneer kansen zich aandienen om meer impact te maken op het gebied van toegankelijkheid. Een voorwaarde hierbij is wel dat er middelen beschikbaar zijn.

Ik dank u voor uw rapport en hoop u met onze reactie voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Faouzi Achbar MBA MSc
Wethouder Welzijn, Samenleven, Sport, Digitale Inclusie

Bijlage(n):

De LAT moet Hoger - Advies over de Lokale Agenda Toegankelijkheid
[23bb004264] Bijlage 1 behorende bij 23bb004263 over Actietabel LAT 2023-2024